

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА
20.09.2022

06-01-060S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH	
Шифр за ОП	ППс 22	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: Magister's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration	
Спеціальність Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	076	Field of study: Entrepreneurship, trade and exchange activities	
Освітня програма: Економіка підприємства		Educational Program: Business Economics	

Силабус навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Рівне. НУВГП. 2022. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <https://nuwm.edu.ua/nmi/kaf-rrvkk/osvitni-proghrami>

Розробник силабусу:

Подлевська О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол № 7 від “28” січня 2022 року

Завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу: *е-підпис*

Кушнір Ніна Борисівна, к.е.н., професор

Керівник освітньої програми «Економіка підприємства»: *е-підпис* **Кузнєцова**

Тетяна Володимирівна, к.е.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 1 від “19 ” вересня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *е-підпис* **Ковшун Наталія**

Едуардівна, д.е.н., професор

СЗ №-3983 в ЕДО.

©Подлевська О.М., 2022

© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Рік навчання, семестр	1-й рік 1-й семестр
Кількість кредитів	3,5
Лекції:	18
Практичні заняття:	18 годин
Самостійна робота:	69 години
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Подлевська О.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Вікіситет

[URL:http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php](http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php)

ORCID

URL: <https://orcid.org/0000-0003-4979-9282>

Як комунікувати

[URL:https://o.m.podlevska@nuwm.edu.ua](mailto:o.m.podlevska@nuwm.edu.ua)

Тел. 0685632529

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Даний курс дозволить студентам сформувати систему знань та розширити спектр знань у сфері методології досліджень, дати їм необхідні знання та практичні навички в справі наукових досліджень, сприяти творчому розумінню необхідності розробки наукових проблем та застосуванню методів сучасних досліджень.

Метою вивчення дисципліни є підготовка та залучення студентів до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою

проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження та підготовки ними публікації, кваліфікаційних робіт. Навчитись застосовувати в дослідженнях методи аналізу інформаційних джерел та організації наукової праці.

Завдання: сформувати у студентів систему знань та розширити спектр знань у сфері методології досліджень, дати їм необхідні знання та практичні навички в справі наукових досліджень, сприяти творчому розумінню необхідності розробки наукових проблем та застосуванню методів сучасних досліджень.

Цілі вивчення дисципліни: навчитися методам та прийомам наукових досліджень; вирізняти специфіку науково-дослідної діяльності; аналізувати актуальні проблеми розвитку економічної науки та критерії вибору напрямку наукового дослідження; здійснювати пошук інформації у процесі навчальної і наукової роботи з використанням сучасних комп'ютерних баз даних; вибирати методи дослідження; оформляти протоколи досліджень; аналізувати результати експерименту; оформити окремі види кваліфікаційних робіт студентів (курсіві, магістерські дипломні роботи); застосовувати набуті знання для подальшої наукової діяльності, вивчення інших дисциплін.

Використовуються такі методи викладання та технології: презентації, обговорення, міні- лекції, ситуаційні дослідження та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972#section-0>

Компетентності:
Спеціальні

СК 6. Здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та інших галузях національної економіки, зокрема у водогосподарському комплексі.

СК 7. Вміння планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.

Програмні результати

ПР15. Уміння застосовувати основи методології

навчання	проведення наукових досліджень; володіння навичками дослідження та виявлення тенденцій розвитку економічних систем на усіх рівнях.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.
Структура навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ. – 53/9/9/34 (всього/лекції/практичні заняття/самостійна робота).</p> <p>Тема 1. Наука й наукові дослідження у сучасному світі– 9 годин (1/1/6).</p> <p>Тема 2. Методологія, методика і методи наукового дослідження – 9 годин (1/1/6).</p> <p>Тема 3. Сутність наукових досліджень, їхні особливості та класифікація – 9 годин (2/2/5).</p> <p>Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження – 9 годин (1/1/6)</p> <p>Тема 5. Експеримент як метод наукового дослідження – 9 годин (2/2/5)</p> <p>Тема 6. Провідні методологічні концепції ХХ ст. – 8 годин (2/2/6)</p> <p>Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ – 52/9/9/35.</p> <p>Тема 7. Представлення наукових результатів – 9 годин (1/1/6).</p> <p>Тема 8. Форми впровадження результатів наукового дослідження – 9 годин (1/1/6).</p> <p>Тема 9. Види кваліфікаційних робіт магістра – 9 годин (2/2/5).</p> <p>Тема 10. Організації самостійної роботи студентів – 9 годин (1/1/6).</p> <p>Тема 11: Підготовка до захисту і захист курсових і дипломних робіт – 8 годин (2/2/6)</p> <p>Тема 12: Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності – 8 годин (2/2/6)</p> <p>Теми практичних занять (оцінка в балах, максимум 8</p>

балів):

Тема 1. Порівняння системи наукових ступенів і звань в Україні і інших країнах (0,6).

Тема 2. Особливості формулювання теми наукових досліджень економічного спрямування (0,5).

Тема 3. Роль експерименту, індукції та дедукції у методологічному розвитку науки (0,6).

Тема 4. Як здійснюється пошук методологічних основ дослідження (0,6).

Тема 5. Формулювання мети, задач дослідження, визначення об'єкта і предмета дослідження. Визначення актуальності наукових досліджень (0,5).

Тема 6. Оформлення окремих розділів курсових і дипломних робіт (0,5).

Тема 7. Представлення результатів в таблицях і діаграмах (0,5).

Тема 8. Особливості написання тез, доповідей і статей (0,5).

Тема 9. Доповідь під час захисту дипломних робіт (0,6)

Методи оцінювання та структура оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконувати завдання, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи, вчасно здати модульні контролю знань.

Оцінювання виконаних завдань студентів проводиться шляхом практичної перевірки, опитування та тестування за темами курсу.

За вчасне та якісне виконання практичних завдань та самостійної (індивідуальної) роботи, опанування курсу студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 8 балів за роботу на практичних заняттях, тестування за окремими темами курсу, розробку кейсів;
- 12 балів за виконання завдань для самостійної (індивідуальної) роботи ;
- 30 балів за науково-дослідну роботу;
- 10 балів за проходження курсу на «Прометеус» (або ін. освітні онлайн платформи);
- 20 балів – модуль 1;
- 20 балів – модуль 2.

Усього: 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: розробку презентацій за окремими темами курсу. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції щодо удосконалення змісту

навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування. У тесті 25 запитань різної складності: рівень 1 – 22 запитання по 0,5 бала (11 балів), рівень 2 – 2 запитання по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 5 балів (5 балів). Усього – 20 балів.

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється.

Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» є складовою частиною вибірових освітніх компонентів циклу фахової підготовки студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка підприємства».

Для вивчення даного курсу студентам необхідні знання з таких дисциплін, як: «Облік і звітність підприємств», «Економічна діагностика», «Моделі і методи прийняття рішень в економіці підприємства», «Економічне управління підприємством», «Управління бізнес процесами».

Знання та навички з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» допоможуть при виконанні

кваліфікаційної магістерської роботи.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях (<https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php>)

Інформаційні ресурси та рекомендована література

Основна рекомендована література

1. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В.С. Антонюк, Л.Г. Полонський, В.І. Аверченков, Ю.А. Малахов. – К.: НТУУ «КПІ», 2015. – 276 с.
2. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. – 180 с.
3. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Львів. ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.
3. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
4. Гаврилов Е. В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості. .К. Доля та ін. – Київ : Знання України, 2007. – 318 с.
5. Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15047>
6. Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/16741>

Допоміжна рекомендована література

1. Гомілко О. Суспільство знань як виклик раціональності // Філософія освіти. 2015. – № 1. – С. 26–38.
2. Горбунова Л. С. Можлива відповідь на виклик after-postmoderну // Вища освіта України. – № 2. – 2003. – С. 46–51.
3. .Мелков Ю. О. Становлення людини як суб'єкта

пізнання за доби класичної науки // Філософські проблеми гуманітарних наук. – 2014. – № 24. – С. 38–

4. Поппер К. Злиденність історизму : Пер. з англ. – К.: «Абрис», 1994. –192 с.

5. Концепція розвитку Національної Академії наук України на 2014–2023 роки: Постанова Президії НАН України № 187 від 25.12.2013 р. URL: <http://www1.nas.gov.ua/infrastructures/Legaltexts/nas/2013/regulations/Pages/187.aspx>

Інформаційні ресурси

1. Добронравова І. С. Ідеали і типи наукової раціональності // Київський університет як осередок національної духовності, науки, культури : Матеріали науково-теоретичної конференції, присвяченої 165-річчю університету: Гуманітарні науки. Частина I. – К. : ВЦ «Київський університет», 1999. – С. 24–28. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dobrideal.html>.

2. Рассел Б. Історія західної філософії. – К. : Основи, 1995. – 760 с. URL: <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>.

3. Merton R. The Normative Structure of Science / Robert K. Merton // Merton R. The Sociology of Science. Theoretical and Empirical Investigations. – Chicago;L. : The University of Chicago Press, 1973. – P. 267–278. URL:http://www.collier.sts.vt.edu/5424/pdfs/merton_1973.pdf

4. Mielkov Iu. The Hierarchy of Values in the Contemporary Science // Review of European Studies. – 2016. – Vol. 8, No. 2. – P. 149–158(doi:10.5539/res.v8n2p149).

5. Weber M. “Objectivity” in Social Science and Social Policy / Max Weber //Riley G. (Ed.) Values, Objectivity, and the Social Sciences / Gresham Riley (ed.). – Reading, Mass., etc. : Addison-Wesley Publishing Company, 1974. – P. 69–83. URL:<http://anthropos-lab.net/wp/wp-content/uploads/2011/12/Weber-objectivity-inthe-social-sciences.pdf>.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього

документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем: URL:<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1372>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП– URL:<http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo/dokumenty>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з

даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі

MOODLE URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972>

Неформальна та інформальна освіта Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну* Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezuljtati-opituvannja>

Оновлення*

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України у сфері підприємництва та його окремих видів, появи сучасних технологій та новітніх інструментів задля пошуку можливостей розвитку підприємницьких структур. Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх

змін у діяльності підприємств окремих галузей. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Викладач дисципліни має досвід консультування підприємницьких структур, є керівником освітньої програми «Економіка підприємства», має досвід розробки методичного забезпечення навчального процесу кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Інтернаціоналізація. Іноземні сайти які може використати студент для вивчення даної дисципліни

1. Steps of the Scientific Method. <https://www.sciencebuddies.org/science-fair-projects/science-fair/steps-of-the-scientific-method>
2. What's.com. <https://www.techtarget.com/whatis/definition/scientific-method>
3. What is Scientific Research and How Can it be Done? https://paginas.fe.up.pt/~eol/PRODEI/mic1617_files_i/Methods.pdf
4. Scientific research methodologies and techniques. https://www.geophysik.uni-muenchen.de/~valerian/Scientific_Working/SRMTunit1.pdf
5. Research Methodology. <https://explorable.com/research-methodology>
6. Scientific Method and Research Methodology. <https://profbrarao.com/scientific-method-and-research-methodology/>

Лектор

Подлевська О.М., к.е.н., доцент